

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Évi 170.— L., félévre 95.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brausal-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Gondolatok egy kép előtt.

Egy magyar szépség született nemes városában... Nem sivalkodott, amikor a remekművek csöndben születnek. Az ember az apja ennek a szépségnek, és itt szó van és akinek lelki gyermekéből

oltárkép lett egy templomban. Nem a rongyot, hanem a hallgatott és titkos. Csak a beavatottak tudták, hogy Székely székely festő, a „Magyar Nép” rajzolója miben rejti a fejét? Egy szép gondolata fogant a szívében. Előbb festővásznat szabt be a sétatéri szobába. Azután székely székely szenvedő madár között és figyelte, ahogy kiül azokra a lélek... Megjött magához. Bejött velük. Beszélgetett és rajzolta a kop... kopogások és a man... Jöttek a mester... titkos vendégek.

alatt a régi, tépett csukaszürke, amibe ült az öltözni a zárt szobában. Jöttek az öregasszonyok, akiktől szép fiukat hoztak el a háboru. Jöttek szemüveges, gondbelthelt nyugdíjasok. Ezek is a mester... és kérdezték a művészt: Mit akarsz velünk? Miért akarsz meg-

örökíteni minket ebben a kopott gunyában! Csufságára legyünk annak a szép templomnak, ahol egyedüli örömünket találjuk!...

Azonban jött naponként a mester is. Festékes doboz volt nála. Az égi napsugár, mider szine benne volt a festékes dobozban. És ebből a sok festékből megszületett egy szentkép... A művész dolgozott és szenvedett. Hiszen az igazi művész nagyon szenved, mikor dolgozik. Ő olyan ló hátán ül, amelyiknek tüzes tapló van a fülében. Dörzsölheti izzó agyát sziklafalhoz, földhöz, vagy magaslati hüvös légrétegekhez; azt az égő taplót ki nem tudja rázni. Azért minden művész szenvedő, vándorló és fejét édesanyai ölebe ritkán fektetheti. Nem ér reá... A gondolatai folyton odébb zavarják... Dehát ennek a székely művésznek mi gondolata lehetett evvel a sok nyugdíjassal és csonka magyarral és koldussá lett lelki királlyal!

Azt akarta vajjon, hogy a templomban is ezeket nézzük!... És bennük magunkat nézzük és még itt is szomorúak maradjunk!... A kép egyre készült... A mester egyre titkolózott. Döngicséltek a méhek, lármáztak a madarak a szamosparti műhely körül. Hát egyszer csak megjelenik egy szárnyas angyal

Is a képen, a magyar szegénység közepében. Anyás jóság a szemében. Kenyér a kezében, illatos, fehér kenyér. Mit akar mondani vajjon?... A kenyér-kérdést akarja megoldani talán?... Jó is volna, ha festékekkel meg lehetne oldani ilyen kérdéseket!...

Még mindig nem értettük a képet és a mester is mintha megtorpant volna. Sokat gondolkozott, töprengett... És egy szent ember felől kezdett sokat kérdezősködni, aki valamikor szöresuhában járta a világot... Olyan barátságosan barátruhában, hogy a kutya is megugatta. Pádovai Antálnak hívták. Fűcses papapuesban járt. Aki esoszogni látta, nem adott volna két krajeárt ezért az emberért. Bolondnak is mondták, mert a katonatiszti pályát és apja fényes kastélyát elhagyta. Azt mondta az apjának, hogy holtig a szegény embereket akarja szolgálni. Felséges szív lakozhatott ebben a papuesos emberben, mert lám, hétszáz év után is folyton emlegetik. Mikor ujságot olvasok és a szemem ráesuszik azokra a sorokra, ahol éhező embereknek, leégettéknek gyűjtenek, ilyeneket látok: „N. N. 100 levt küld Szent Antal nevében, Kis János vagy Nagy Péter nyomorgó családjának...”

Milyen tanítást adhatott a világnak ez a papapuesos, kámzsás ember, hogy ne féljették el 700 év után sem, és az ő nevében az emberek egymást ma is megsegítik?... Hogy az ő neve összeíródik az ujságban nap-nap után egy-egy bajbajutott magyar névvel, holt magyarul nem is tudott?... Azt mondják, hogy muzsikajáték volt a szíve helyén. Azt mondják, hogy senki rossz ember ellen nem állhatott a szavának. A halak, a madarak megindultak a szaván. Lélektelen állatok gyűltek a domb köré, ahol beszélt... Én ezt nem tudom. Annyit tudok, hogy Szent Antalnak ma is, mindenütt vannak szegényei és perselyei. És mikor kenyérét osztják, senki vallását megkérdezni nem szokás. A mi városunkban sem. Az ő vendége minden szenvedő. Ő a legszebben hirdette a szeretetet. Nem úgy hirdette, mint azok az emberek, akik csupán csak prédikálni tudnak a szeretetről, de könyörtelenebbek Heródesnél. Akik kályhára teszik a hőmérőjüket. Melegeket hazudnak, de megfázunk és reszketünk a közelükben. És kenyér nélkül maradunk. Akiknek szép szájából az örök emberi róka prédikál; de csak azért, hogy kiesalja a maradék-sajtot is a szegények szájából.

Ezeket így elmondogattuk. És közben Pádova városáról is sokat beszélünk, ahol ez a csudaszívű, meleg ember valaha. Ahol néhány évvel ezelőtt együttam a mesterrel a márványos utcákon. Gyarak nyomait kerestük épen... Pád ugyanis az egyik legrégebbi városa Itáliában. Egyetemén, amit még 1222-ben alapított, igen sok erdélyi magyar is tanult. Pé Orbác prépost Mátyás király idejében. A kívül Veráncsics, valamint Báthori István erdélyi fejedelem. És még mások, ezrivel szép városban, az oszlopok alatt, mintha az imént esengett volna Antal prédikáció. Hazajáró szellemek játszanak bujdosítunkunkkal az épületek ívei alatt.

A világ kegyelete az 1931-ik évet emlékének szenteli. Az ő felejthetetlen, vérrel beszél a mi képünk is. Pádovai Antal áldást szór a szenvedő magyarok hűletére.

P. Németh Géza

Interimárok uralkodni

Az interimárok újabb korszaka kezd a falvak, városok és megyék életében. A lenti ez, hogy a falusi, városi, megyei uralkodók ki vannak szolgáltatva mindenütt az ember felelőtlen, közigazgatási uralkodónak. Mert felelősséggel csak felfelé tartó miniszterig, aki a működésük főbb irányát diktálja, de hogy ez a működés megfeleljen a polgárság életérdekeinek, arról senkinek sem lehet adni nem tartoznak. És ez a nagyszámú az önkényuralmi rendszer közigazgatás és a demokratikus igazgatás között. A közigazgatással az együttélő emberek közösen intézik, közös feladataiknak megvalósítására. Erre a célra választanak a saját kezükkel vezetősegeket, képviselőtestületeket és személyiségeket, intézőközegeket, akiknek feladatja a polgárság életcéljainak megvalósítása, mert a közigazgatásnak az adata és célja, hogy az együttélők életfeltételeit megkönnyítse, életfeltételeit biztosítsa a közösségben rejlő erőnek és az alapján.

A nálunk divatos, mindegyre újabb interimár-uralom nem egyéb, mint a polgárság jogainak a kiesvarása, a lakosság megakadályozása annak, hogy a

intézhesse a saját közös ügyeit, a saját választott képviselői és megbízottai által. A városban, vagy megyében együttélésnek igen fontos és messzire szétterjedt gazdasági, szociális, kulturális, vagy közügyeit kell igazgatni, közvagyonait és mindezeknek az igazgatása sok pénzért, amit a lakosságtól szednek össze, hajrá felkötött terhekben. Az interimár módja azért van, hogy a polgárság fontos közügyeit, közvagyonát, közterhekben összeszerelési pénzüsségeit ne azok intézzék, kezeljék, hanem a polgárság megbizik, hanem akiket a kormányközegek odaállítanak. Akiket úgy szoktak oda, hogy a polgársággal szemben felelősséggel nem tartoznak. A mai rendkívül alkalmasak arra, hogy az emberek megértsék, mi a különbség a kétféle felelőség között. A választott tanács és annak képviselői felfelé is, de legfőképpen a lakosságnak viselik a felelőséget. A kinevezett bírók és tisztviselők csak felfelé, a kormány felé. A kormány az államkincstár mai helyzetében minden közegétől azt várja és követeli, hogy drágább szigorral, a lehető legtöbb pénzrel jelenjen ki a polgárságból s aki a legkevésbé tudja az emberekről lenyuzni a minél többet, az felel meg a legjobban feladatát a kötelességeinek. A választott tanács tagjai vagy tisztviselőnek, vezetőnek, intézőnek s a bizalmi helyzetéből és a polgárságtól függő viszonyából kifolyólag az a legfontosabb feladata, hogy védelmet nyújtson a polgárság kizsákmányolása ellen, a törvényekben megfogalmazott módokon. És vigyázzon arra, hogy a beszédett közpénz kis és nagy összegeket költsék el olyan célokra, amelyek a polgárság érdekeivel ellentétesek. Az ellentétesek közé tartozik a rossz gazdálkodás, a pazarló költségek, a tulságos nagy jövedelmek, az elzsebelés és még sok minden, ami nem volt alkalmunk az utolsó tizenkét év alatt megismerkedni. A háromszéki legutóbbi

hosszuéletű interimárok például azt csinálták, hogy a székely néptől felhajtott községi bevételek jelentős részét nyílt határozatokkal odaajándékozták román célokra szolgáló, kisebbségellenes kulturegyesületeknek segélyképpen.

Aki interimárt akar, az a fojtogatás politikáját csinálja, aki a polgárság önkormányzati jogának az alapelvén áll, annak tiltakoznia kell a leghathatósabbban a polgári jogok kiújításának ilyen módszerei ellen. Az erdélyi népeknek ezerszázados fejlődése az önkormányzati irányban haladt s ehez az alapvonalhoz a magyar nemzet minden körülmények között ragaszkodott. Szabadságküzdelmeket vívott meg ezekért, amikről akkor sem mondott le soha, ha leverték az abszolutizmus szuronyával. A gyulafehérvári határozatok is, de a párisi békemű jelszavai is, az önkormányzati jogok nagymérvű, széles kiterjesztését ígérték. Átvették az impériumot s nyakunkra ültették a kinevezett embereket — ideiglenesen. Interimár. Azóta, ha jött is választás, nem hagyták a választott embereket megpihenni a tanácsstermekben és tisztségeikben, önkényesen feloszlatták és jött helyükre az interimár. S amit ideiglenesnek neveztek, valójában az volt az állandó. Míg pár évvel ezelőtt megsokallták ezt a lehetetlen állapotot s hogy a román népet is megnyugtassák s a világ közvéleménye számára is mutassák a javulást, kimondották a közigazgatási törvényben, hogy többé soha nem lehet interimár. (Kivéve néhány rendkívüli ritka esetet.) Nincs is két egész esztendeje, hogy e nagy elhatározás szentesített és hatalmas törvényként kihirdettetett. S már itt vagyunk az új fajta interimárnál, melynek még nagyobb hatáskört adtak, mint volt a régieknek. Hová jutottunk attól a jogállapottól, amelyben a bírákat, alispánokat, polgármestereket mégis csak választottuk? Századokkal ezelőtt inkább volt demokrácia, mint most.

Zágoni István.

Min minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteletség biztosítását ide átadni

KÜLFÖLD

A német válság. A londoni konferencia sem hozta meg a várt teljes megoldást, bár kétségtelenül nagyban hozzájárult a kedélyek megnyugtatósához és megadta az alapot a végső kibontakozásra. A legnagyobb nehézség — amint azóta kitűnt — nem a franciák politikai feltételeiben van, hanem abban, hogy a német nagytőke s nagyipar — elég hazafiatlanul — a nehézségek első hírére óriási tőkéket menekített külföldre: tízszer annyit, mint amennyire szükség van az állam pénzügyeinek rendezésére. Ez természetesen bizalmatlanságot kellett a franciákban s a nehézségeket legnagyobb részt ez okozta. Most azonban a kérdésnek ezt a kellemetlen ágát is sikerült megoldani, amennyiben a rendezéshez szükséges külföldi kölcsönért a német nagytőke és nagyipar képviselői közvetlen kezességet vállaltak. Ezért, a francia és a német kormány már folyamatban levő közvetlen tárgyalásai alapján, rövid idő alatt teljesen rendbe jönnek a német állam pénzügyei és visszavonhatják azokat a rendkívüli intézkedéseket, amik szükségesek voltak ugyan a tőke további menekülésének megakadályozására, de nagy mértékben hátráltatták a gazdasági életet.

Angol látogatás Berlinben. A londoni tárgyalások befejezése után Macdonald angol miniszterelnök és Henderson külügyminiszter megint ellátogattak Berlinbe. A német főváros hatalmas tüntetéssel, a béke éltetésével fogadta a német nemzet barátait, akik, hír szerint, ezáltal csupán viszonyozták a német ál-

lamférfiak angliai látogatását. Ha így van is, bizonyos, hogy ez az őszinte barátságról tanuskodó látogatás feltétlenül hatással lesz a francia kormányra s így meg fogja könnyíteni a francia-német közvetlen tárgyalások sikerét.

Rossz hírek az Angol Bankról. Az Angol Bankot tartották mindig az üzleti becsületesség és a pénzügyi szilárdság várának, amit semmi sem képes megrendíteni. A világszerte zavaros pénzügyi helyzet magyarázza, hogy erről a legendás intézményről is zavaró hírek kerültek forgalomba, jórészt azért, mert a rövid lejáratú kölcsönöket a franciák felmondták s így az Angol Bank igen nagy mennyiségű aranyat volt kénytelen átküldeni Franciaországba. — Ezek a hírek természetesen bántották is, nyugtalanították is az angol közvéleményt, annyira, hogy az angol miniszterelnök szükségesnek látta nyilatkozni s megnyugtatóni az angol közönséget, hogy az Angol Bank, az angolok Vén Asszonyának kényeztetett büszkesége, most is olyan sziklaszilárdsággal áll, mint valaha.

Amerika is érzi a bajokat. Az elmúlt évben az Egyesült Államok kivitele több, mint felével csökkent. Többel, mint Angliáé. Ez arra indította Hoover elnököt, hogy elrendelje a költségvetés gyökeres átdolgozását s a kiadások csökkentését, hogy a fenyegető hiánnyal meg lehessen küzdeni. Néhány évvel ezelőtt nem hogy hiány nem volt, hanem az állam százmilliókat fizetett vissza adózó polgárainak. Itol vannak ma már ezek a boldog idők. Ennél a példánál semmi sem mutatja jobban, mennyire összefüggő, mennyire egymásra utalt az egész világ gazdasági életet

Nagy jelentőségű politikai találkozások terve. Lavel francia miniszterelnök és Mussolini találkozásáról van szó, vagyis az eddig legnagyobb feszültségben élő két európai állam vezetőinek találkozásáról. Most már hirt adnak róla, bizonyos, hogy az előkészítés megtörtént, így az európai politika jelentős változására lehet következtetni a találkozás eredményeül.

A magyar kölcsön. Az európai pénzügyi viszonyok következtén megromlása késleltette a magyar kölcsön elintézését. Most azonban már biztosított van a hét millió angol font (hét millió lej) kölcsön, még kedvező feltételek mellett, hogy rövid idő múlva megint ténhetik a német hanyatlás folytán szükségessé vált pénzügyi korlátozások megszüntetése. A magyar közönség ebben teljes nyugalommal fogadja a korlátozó intézkedéseket, tudta, hogy a pengő értéktelenszedelem nem fenyegeti az intézkedések tulajdonképpeni célja a tisztességtelen spekuláció lehetetlenné tétele. Az újonnan választott országgyűlés munkája a kormány tett intézkedéseinek jóváhagyása egyúttal felhatalmazás ad még szükséges további intézkedések megtételére. Ebben a különböző pártokból alakított minchárom tagú bizottság a kormány segítségére.

Valódi homespun uri és divatszöveteket készít és önköltségi áron elad a

DOMBRIA

házi szövetel

Cluj-Kolozsva
Strade Brătianu (v. Király-utca)

Belpolitikai hírek

Választási törvény készül! A parlament őszi ülészakán a választási törvény készítésére a javaslatok közül legfontosabb az új választási törvény. Hír szerint a kormány a most érvényben lévő választói törvényt teljesen felhagyva kívül helyezi és új törvényt fog a parlamenttel megszavaztatni. A készülő törvény a képviselők számát kétszázalékkal apasztani fogja és megszünteti a lajstromos választási rendszert. Az új törvény szerint minden kerület csak egy képviselőt választ és a választás nem a listákra, hanem a szavazókra fog történni. Mi kisebbik az új törvénytől nem sok várhatunk.

A liberális párt elégedetlen a kormány munkájával. Egyik liberális miniszter bukkani újságírók előtt kijelentette, hogy a liberális párt nyíltan a kormány ellen fog fordulni. A liberális párt ugyanis a kormányval kötött egyezményt hátrahagyva súlyos feltételhez kötötte. A rend és az állam tekintetében visszaállítására.

Takarékosság és a kamat csökkentése.

Az adók lecsökkentése és a költségvetésének mindazoknak, akik részesei a rossz gazdálkodásban.

A liberálisok azt állítják, hogy a kormány ezeket a feltételeket nem teljesítette, s ezért a kormányval kötött egyezmény megszüntetnek tekintik és a legközelebbi harcot kezdik meg a kormány ellen.

Maniu az érdeklődés közepén került! Ilciana hercegné a Habsburg Antal főherceghez kötött házassága alkalománál érdekes belpolitikai események történtek. — Egyik ré-

gebbi számunkban közöltük, hogy Károly király kívánságára Maniu is megjelent az esküvői szertartáson. Az esküvő alkalmával aztán az történt, hogy a király az összes jelen volt politikusok közül elsőnek Maniuval beszélt. Már ez nagy felhívást kellett és sokféle magyarázatra adott okot. Az esküvő után a király Maniut magánkihallgatáson fogadta. A kihallgatás szokatlanul hosszú ideig, 4 óra hosszat tartott. — Hogy a kihallgatáson mi történt arról nem szivárgott ki semmi hír. Bukarest politikai köreiből azonban az a felfogás uralkodik, hogy a király nincs megelégedve Jorga kormányzásával. Ezért az ország vezetését más államférfiakra szeretné bízni. Maniu hosszú kihallgatásából azt következtetik, hogy a Nemzeti Pártnak a jövőben a király fontos szerepet szánt.

Bocu Sever volt bánati tartományi igazgató ellen bünvádi eljárást indítottak. Hónapok óta folyik Bocu Sever volt tartományi igazgató ellen a vizsgálat a temesvári tartományi igazgatóságánál. A vizsgálat során megállapították a minisztérium kiküldöttei, hogy a tartományi igazgatóság ügykezelésében 4 és félmillió lej hiány van, amiért Bocu Sever a felelős. Ezen az alapon Bocu Sever ellen megindították a bünvádi eljárást és vagyonát zár alá vették.

Keleti Újság

Erdély

legolvasottabb magyar lapja

Tartalmas. Megbízható.
Szórakoztató

Az Orsz. Magyar Párt
hivatalos lapja

* HIREK *

Szeszélyes időjárás. Románia északkeleti részében, Moldvában a nagy kánikulai meleg után az időjárás hirtelen lehűlt. Hivatalos megerősítés szerint egész Moldva területén téliesre fordult az időjárás. A hideget este északi szél hozta, a reggeli órákban pedig a hőmérő a fagypontra állt esett. A szokatlanul érdekes, de súlyos károkat okozó jelenség addig tartott, amíg a felkelő nap lassan felmelegítette a levegőt. Erdélyben is mindenfelé lehűlt a levegő és a szomszagos földeket bőséges esők öntözték meg.

A Zeppelin újabb sikere. Több heti lázas előkészület után a németek óriás léghajója, a Zeppelin, amelyik évekkor ezelőtt Erdély fölött is átrepült, elindult Oroszországon keresztül sarkvidéki útjára. A felszállás előtt a Zeppelin vezetője, Eckener kapitány, megnyugtató nyilatkozatot tett arra vonatkozólag, hogy a Zeppelin mindenben eleget tett azoknak az óvatossági szabályoknak, amelyeket egy sarkvidéki utazás megkövetel. Nem kell tehát attól tartani, hogy utoléri a Nobile-féle vállalkozás szerencsétlen végzetét. Az egész léghajót átalakították és annyi üzemanyagot vittek magukkal, hogy az óriás léghajó 6—7 napig egyfolytában a levegőben maradhat. A léghajón a vezetőknél és 30 főnyi legénységen kívül 16 tudós és két újságíró utazott. A Zeppelin a nehéz utat minden baj nélkül tette meg és sok értékes tudományos megfigyeléssel gazdagon, szerencsésen visszaérkezett sarkvidéki útjáról.

Fontos tudnivalók a közigazgatás köréből.

Uj helyzetbe kerültek a jegyzők.

Az új közigazgatási törvénytervezet szerint a jegyzők ismét állami tisztviselők lettek. Az eddigi választási rendszer megszűnik és a jegyzők nem választás és megerősítés útján fogják hivatalaikat elfoglalni, hanem prefektusi kinevezés alapján. A míg az új közigazgatási törvény véglegesen elkészül, a jegyzők fizetését a községek kötelesek kiszolgáltatni, még pedig az 1929. évi állapotnak megfelelően.

Ki hagyja jóvá a községek költségvetését?

A községek költségvetését eddig a vármegyei állandó választmány vizsgálta felül és hagyta jóvá. Az új közigazgatási törvény tervezete szerint a községek költségvetését a prefektusok vizsgálják felül és hagyják jóvá. A városok költségvetését a tartományi igazgatóságok helyett a közigazgatási felügyelőségek nézik át és hagyják jóvá.

Sulyos szerencsétlenséget okoztak Marosvásárhelyen az elszabadult katonalovak. Marosvásárhelyen a tüzérek lovakat vittek fürdetni a Marosra. Több ló elszabadult s Fogarasi Károly és Horváth János kisi fiukat a vágató lovak elgázolták. A két kis fiú életveszedelmes sérüléseket szenvedett.

Temesváron a pénzügyigazgatóságot rendőrök védik a nyugdíjasok rohamától. A temesvári pénzügyigazgatóság hónapok óta nem fizet nyugdíj járulékot. A nyugdíjasok természetesen minden nap követelik jogos illetményeiket. A pénzügyigazgató intézkedésére detektívek és rendőrök szállták meg a pénzügyigazgatóság épületét, hogy a nyugdíjasok rohamaitól megvédjék.

Sulyos szerencsétlenség történt Lippán. Schneider Ede lippai lakatos kilőtt srappell és gránáthüvelyeket vásárolt a lippai cigányoktól. A lövedékekről Schneider és fia a rezet olvasztották le. Az egyik, még ép gránát hevítés közben felrobbant. Schneidert és fiát a szerte repülő szilánkok sulyosan megsebesítették.

Börtönbe került templom-építők. A csikszeredai görög keleti egyház néhány évvel ezelőtt elhatározta, hogy Csikszeredán vallásfelekezethez méltó templomot épít. A templom építését egy Moschinschi nevű regáti mérnökre bízta. A munka meg is indult és rövidesen lerakták a templom alapjait. A templom falainak felhúzása után azonban a munka hirtelen megállott. A görög keleti egyház ekkor a vállalkozók ellen bünygyi eljárást indított. A törvényszék megállapította, hogy az építést vezető két mérnök több mint két millió lejt sikkasztott el és a templom építéséért kellett abba hagyni. A csikszeredai törvényszék a két mérnököt 6—6 hónapi börtönre ítélte. Így lesz nálunk a templom építésből is bünygy, csak azért, mert a magyar vállalkozókat és magyar munkásokat mellőzik az ilyen munkálatoknál.

Bélyeges borítékok kaphatók a postán. A posta vezérigazgatósága ujszerű levélborítékokat hozott forgalomba. A levélborítékokra rá van nyomva a bélyeg s így a bélyeg árában a veendő levélborítékot is kap.

Sorozatos merényleteket láttak el regáti vonatok ellen. Az Okiráltság területén néhány napon belül négy helyen követelték el merényleteket vonatok ellen. Predeal és Bukarest között egy tehervonatot akartak felrobbantani. Allítólag a bomba a szimóni hercegi esküvőre utazó német népnek volt szánva. Jasi közepén is egy tehervonat ellen követelték el merényletet. Romantanti besszarábiai állomáson a dobrudzsai Pocuita állomás közelében sindarabokkal akartak két vonatot kisiklasztani. Egyik merénylet sem sikerült. Merénylettekkel kapcsolatban gyanúsítottat tartóztattak le.

Sulyos autobus-szerencsétlenség történt Karánsebes mellett. Karánsebes mellett Jablonica Bozovics községek között, Lászlósei autobusztulajdonos gépe egy éles kanyarodónál lecsuszott a útról és a mélységbe zuhant. Szerencsétlenségnek öt sulyos sebesült áldozata van, akik közül az egyik haldoklik.

Papok szenvedései a szovjet börtönökben. Herbigny szerzetes Rómából levelet küldött Oroszországban élő lelkipásztornak, Alexander Alexeyevnek. A levél pár hét múlva érkezett vissza, hogy a címzett elhalálozott. Nagy volt ez a napokban Herbigny megletése, amikor Alexander Alexeyev atyától életjelt kapott. A szerzeteslen lelkipásztor közölte, hogy a szovjet archangelszki fegyvertelepén sinylődik. Rómába küldött levelében részletesen számolt a többi szenvedő testvérekről is, akikkel együttgyötrődik a fegyventelepen vagy akiktől tudja, hogy a szovjet valamelyik börtönében élnek. Így az őt esztendővel ezelőtt ugyancsak Herbigny titokban püspökké szentelték leckit egy fiatal személynél.

Szibéria egyik fegyenc-száműzték. Az ut alatt főpaprak mindkét lába lefagyott, mert kommunai mindenéből kifosztott. 47 fokos hidegben me-labakkal kellett járnia. A havi politikai fegyenclelengyel katolikus lelki-gyógyórók.

Érték Románia lab-dajjáték bajnokát. Lupu Georget, labdajáték bajnokát, Iopáson érték. — a sporttelep ruhatárában labázsebekből lopkodott Lupu Georget a tettenérés felüggesztették kereske-konzuli állásától.

Magyar gazdálkodnak Csik-közpénzekkel? Lascu Andreu volt dítrói jegyző el-30 ezer lej elsikkasztása, maru volt gyergyószentmik-polgármester ellen 27 ezer gyalan felvételéért inditot-eljárást. Szomorú dolog, a közpénzeket ilyen lelki-ellen tisztviselőkre bizzákl-szülő zivatar vonult át Ka-rogen. Magyarbikal és kör-nagy vihar vonult át. A Magyarbikalon, Szabó as birtokos kertjében egy sujtott agyon. A vihar helyen okozott kisebb-na-károkat.

Nagy árvíz pusztí-tantung kínai tartomány. Kínai arányu árvíz pusztí-az árvíznek több mint 3 halottja volt. Az egész tar-ny víz alatt áll s a folyók otatlan tengerekké duz-ak. Az árterületen egyetlen maradt épen s a lakos-ny része már nem tudott élni.

Nagybacon község a felsősófalvi tüzkáro-nyre közvetlenül a kö-nyományokat gyűjtötte: 10 véka gabona, 62 drb. és 200 drb. cserép.

Kisebbségi nő nem járulhatott a román hercegnő felé. Heana román hercegnőnek Habsburg Ant-tal főherceggel kötött esküvője alkalmából a Bánság lakossága szép ajándékkal kedveskedett az ifju párnak. Az ajándékot egy küldöttség vitte Szinajába. A küldöttségben kisebbségi nő nem vett részt, mert a temesvári evangélikus nőegylet elnökőjé-nek erre vonatkozó indítványát nem fogadták el. Az ajándékot egy tiszta román küldöttség vitte Szinajába. Bár úgy volt elhatá-rozva, hogy a bizottság tagjai saját költségükön utaznak, uti-költségül az adomány vásárlás céljaira gyűjtött összeg egy ré-szét használták fel.

Pipával a szájában aladt és halálra égett. A pestmegyei Ér-sekesanád községben a napok-ban végzetes körülmények kö-zött lette halálát egy földműves. Tamás Mihály 40 éves gazda pi-pájával a szájában lefeküdt az ágyába, ahol egy ideig olvasott. Az álmom lassan elnyomta és az égő pipa kiesett a szájából, úgy, hogy az ágy és a közelben lévő egyéb butorok tüzet fogtak. Az égő butorok recsegésére a föld-műves felriadt álmából, mene-külni próbált, de ekkor a szoba már egyetlen lángban állott. A falubeliek figyelmesek lettek az égő szobába szorult ember se-gélykiáltásaira, a ház előtt per-csek alatt csődület támadt. Az éj-szakai álmukból felriasztott em-berek megkísérelték vödörrel és baltákkal oltani a tüzet, de a gyorsan harapódzó lángok ak-kor már elborították az egész házat. Ideglépő volt a bennszo-rult ember kétségbeesett jajve-székeltése. A ház ugyszólván per-csek alatt leégett és tulajdonosa a lángokban halálra égett.

„MAGYAR NÉP”-et terjesz-teni magyar kötelesség!

A szemétdombon talált üveg-ből ivott és meghalt egy kis-gyermek. Miskolc mellett Felső-vadász községben Dezső Gyula gazda hároméves kisfia az udva-ron levő szemétdombon ron-gyokkal bedugaszolt üveget ta-lált. A gyermek ivott az üveg-ből, mire hirtelen rosszul lett és hétfőre virradóra éjszaka meg-halt. Az orvosi vizsgálat meg-állapította, hogy az üvegben maró folyadék volt, amely a gyermek belső szerveit össze-égette.

Orosz határőrök meggyilkol-tak két apácát. Két orosz apáca Oroszországból a Dnyeszter fo-lyón át Romániába menekült. Az orosz hatóságok az apácák ki-adatását kérték Romániától. A román hatóságok az apácákat kiadták az oroszoknak. Az oro-szok az egyik apácát lelőtték, a másik a Dnyeszterbe ugrott és megfulladt.

Haszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbélhuzamban, bélbakté-rium- és gyomor-savtúltengés, az arebőrön és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulu-sok a természetes FERENC JÓ-ZSEF keserűviz használata mel-lett visszafejlődnek. Számos gya-korló orvos a FERENC JÓZSEF vizet már évtizedek óta mind-két nembeli felnőtteknek és isko-lás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. Kapható gyógyszerárak-ban, drogériákban és fűszerüzle-tekben.

A legkitűnőbb szakorvosok utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKAGSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétájával
140 — leírt kapható a Miner-vánál, Cluj-Kolozsvár, Strada Reg. Maria (Deák-F.-u.) 1. sz.

Videkre a pénz előzetes beküldésére, vagy utánvétellel küldjük.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mire tanított az idei szárazság?

Az idei száraz nyár sok tanulsággal szolgált. Ezeket a tanulságokat a haladni akaró gazdák meg kell, hogy szivleljék. A nagy szárazság miatt mindenki tapasztalhatta, hogy hogy különösen kapás növényeink, mint a *kukorica*, *répa*, *krumpli*, fejlődésükben nagyon visszamaradtak. Ha nem következtek volna be július hónap második felében az áldást-hozó esők, úgy legtöbb helyen teljesen megsemmisült volna a kapásnövények termése.

A figyelmes szemlélő azonban megállapíthatta, hogy folyó évben is voltak olyan kapás növények, amelyeken a szárazság kártevését nem lehetett megállapítani. Sokaknak okozhattott fejtörést, mi lehet annak az oka, hogy napsütéses déli oldalon a kukorica egyáltalában nem szenvedett a nagy szárazság miatt? Azt is megállapíthatták sokan, hogy a répa egyes helyeken a szárazság ellenére is szépen fejlődött és bőséges termést fog szolgáltatni.

Az elmondott dolgoknak nagyon egyszerű magyarázata van! Azok a kapásnövények, amelyek az idei szárazság mellett is jól fejlőd-

tek, *őszi szántásba voltak vetve*. Sőt ha egyen szépek, bizonyára olyan helyen nőnek, amelyek az őszi szántás előtt tarlóhántással is részesültek.

Az idei száraz nyár tehát szolgáltat tanulságot is azoknak, akik nem akarják belátni, hogy a *tarlóhántás* és az *őszi szántás* öntözéssel is fel. Az ősszel mélyen felszántott földön ugyanis az eső és hó nem fut le, hanem szivódik annak mélyebb rétegeibe. A nagy szárazság esetén, mint amilyen a tavalyi évben is volt, a talaj mélyebb rétegeiben a víz felszínre szivódik és a növények feltárolják.

Lapunk múlt számában kifejtettük a tarlóhántás előnyeit. Feleslegesnek tartjuk ismételnit. Rá kell azonban mutatnunk, hogy az okos gazda nem azzal a reménységgel kezdi a szárazság ellen, hogy talán még lesz eső, hanem a szárazság ellen az okos talajműveléssel küzd.

Ne felejtjük tehát: *aki tarlót hánt és őszi szántást végez, az jövő évi terményeit*

Ahol bevált a szudáni fű.

Arad megyéből, Nagyvarjasról írja Mihály János előfizetőnk a következő levelet: A Magyar Népből és más szaklapokban sokszor olvastam a szudáni fűről. Olvastam arról is, hogy egyes vidékeken bevált, más helyen pedig termelése sikertelen volt. Kíváncsi voltam arra, hogy a mi vidékünkön hogy fog beválni ez az új takarmány növény? Február elején egy közép kötött, fekete talajjal bíró táblámat felszántottam és ebbe május 9-én vettem el a szudáni fűvet. Dacára a nagy szárazságnak, a szudáni fű július elején 140 cm. magas, dus levelű takarmányt szolgáltatott.

Ugyanakkor a zabosbüköny és más takarmánynövények alig érték el a 40–50 cm. magasságot és kevés takarmányt szolgáltatottak.

Én tehát mindenkinek ajánlom a szudáni fű termesztését.

Szerkesztő megjegyzése. Ez ismét példa arra, hogy mindennel kísérletezni kell!

Magyarországon jól áll a buzaértékesítés ügye! Mig nálunk a legnagyobb határozatlanság uralodik a gabonapiacon, addig a többi európai gabonatermelő államokban javában folyik a buzaértékesítése. Magyarországon az idén nincsen olyan jó buza-termés, mint nálunk, azonban a gazdákat bőven kárpótolja ezért

az, hogy el tudják adni. A magyar kereskedelmi minisztérium közlése szerint Magyarország Ausztriának 2 millió 600 ezer mázsa búzát adott el, sőt Olaszországnak pedig 2 millió mázsa búzát adott el, sőt még metországgal is van a magyaroknak kedvezményes buzaértékesítés köteve, úgy, hogy a magyar buzaértékesítés sikeresen biztosított van.

P I A C

Tovább tart a bizonytalan a gabonapiacon.

A külföldre szállított búza után ígért, mázsánkénti prémium kérdése még nincs rendezve. Az ártó végrehajtási utasítás

Művelődési mozgalmak

román Nemzeti Bank kellene, hogy kifizesse a kereskedőknek. Az eladók közvetlenül a kereskedőtől kellene, hogy megkapják a 100 lejes ártöbbleteket. Az ügyben eddig annyi intézkedés történt, hogy a pékeket kötelezték kenyérbélyeg alkalmazására. Ennek jövedelméből akarják a 100 lejes ártöbbletet fedezni. Erre az történt, hogy a pékek több városban beszüntették a kenyérsütést és a városi lakosság kenyér nélkül maradt.

A buzaértékesítés fontos kérdése tehát teljesen rendezetlen. A kereskedők pedig, ha rendezve lesz is ez a dolog, nem fogják a gazdáknak a 100 lejes ártöbbleteket kifizetni, hanem azal menekülnek meg ez alól a kötelezettség alól, hogy a búzát helyi használatra vásárolták meg. Így érthető, hogy a gabona ára ujabban megint esett.

Piaci árak Brassóban.

Gabonaárak: buza 350—380, rozs 280—310, sörárpa 380—400, takarmányárpa 290—310, zab 450—480, kukorica 290—310, lencse 600—700, paszuly 600—700 lej mázsánként.

Takarmányárak: préselt széna 180—200, laza széna 140—160, szalma 50—60, kórpa 270—300 lej mázsánként.

Allatárak: hizott ökör 18—20, hizott sertés 17—19 lej élősúlyban kilónként. Igásökör 14—18 ezer, igásló 10—25 ezer, kocsiló 36—50 ezer lej páronként.

Piaci árak Szatmáron.

Gabona: buza 300—310, kukorica 320—325, árpa 240—250, zab 400—440, rozs 225—235, paszuly 380—390 lej mázsánként.

Allatárak: hizott sertés 16—20, vágozmarha minőség szerint 6—10 lej élősúlyban kilónként.

DAVID FERENC ÜNNEPSÉG KORONDON. A Dávid Ferenc Egylet Székelykeresztur vidéki tagozata f. év július 20-án szép ünnepséget rendezett Korond közégben. Az istentisztelet után, melyen Ürmössy Gyula székelykereszturi segédlelkész mondott imát és ifj. Máté Lajos hatásos egyházi beszédet, a fiókegyesület elnöke, Pap Mózes nyitotta meg az ünnepséget. Beszédében buzgó kitartásra s a régi erkölcsösség és szokások mellett való állásfoglalásra hívta fel a község székely lakosságát. Útő Lajos székelykereszturi lelkész a vallás és az erkölcs alapjaira fektette a falusi ember életét s őszinte, meggyőző szavakkal fejtegette a lelki élet művelésének fontosságát. Szép, megható verseket szavaltak Jakab Albertné és Bardócz Irénke. Fülöp Árpád Mécs László „A királyfi három bánata” című gyönyörű versét adta elő. Az ünnepélyt, mely a zsufolásig megtelt unitárius templomban folyt le, közgyűlés követte, melyen Boros Jenő egyleti titkár sok örömet és bizakodást okozó jelentését olvasta fel a múlt év munkásságáról. Az ünnepség előkészítéséért hála illeti Gyulai Árpád helybeli lelkészt, ki nemes szolgálatkészségével megszervezte a község buzgó lakosságát s lehetővé tette, hogy a vidékről összesereglett vendégek meghitt egységben ünnepelhessenek a falu népével.

HŐSÖK ÜNNEPE SIMÉN-FALVAN. A hősök emlékoszlopát Siménfalván július hó 12-én impozáns és felemelő ünnepség keretében leplezték le a község és vidék közönsége teljes részvétele mellett. A szépségében, elgondolásában és kivitelében is gyönyörű emlékoszlop 45 eltűnt és hősi halottnak örökíti meg nevét. A község lakossága 100 ezer lej körüli adománya tette lehetővé, hogy ezen emlékoszlop felémeltessék, amelynek felszentelése közel két évi halasztást szenvedett. Siménfalva községe házi gyászünnepség keretében óhajtotta a felszentelő ünnepséget megrendezni, miután egy ilyen ünnepség megtartásához annyi forma-

ságok betartását igénylik a hatóságok s ezért az az unitárius templomban zajlott le nagyrészeben. Imát mondott Biró Dezső református lelkész Rugonfalváról. A felavató ünnepi beszédet pedig Szász Dénes — falu születte — bözödi lelkész tartotta. — Lélekemelő, könnyekig ható volt a beszéde. Az ünnepség műsorát még a Jánossy ig-tanító és Szilágyi György lelkész előkészítette dalárda énekei és egyes alkalmi szavaltatok képezték. A templomot zsufolásig megtöltő 1000-nél nagyobb számú közönség a templomozás elvégzésével az unitárius papi lak telkén a fő út mellett elhelyezett emlékoszlophoz fekete zászlók alatt zárt sorokban vonult fel s helyezte le koszoruit az emlékoszlop talapzatára, ahól a község és az egyházak nevében az oszlopot Pál Dénes odavaló unitárius lelkész rövid beszéd kíséretében ünnepélyesen átvette. A művészi kivitelű emlékoszlopot Nagy Lajos székelykereszturi unitárius főgimnáziumi tanár feryei szerint Nagy Miklós kőfaragó-szobrász készítette termés kőből, amelyhez a tulipános motívumú vaskerítést Marosi Vencel emelte. Az ünnepséget egy, 100 személyes közbéd követte. Az emlékoszlop felemelése körül Pál Dénes unitárius lelkész, Szilágyi György, ref. lelkész és Jánosi József ig-tanító fáradoztak a legtöbbit, de munkájukban az előjáróság, a szövetkezetek, szorosréti birto-kosság és a nők szövetségei tevékenyen támogatták. s.—s.—

VALUTA

Kolozsvár, 1931. aug. 6.

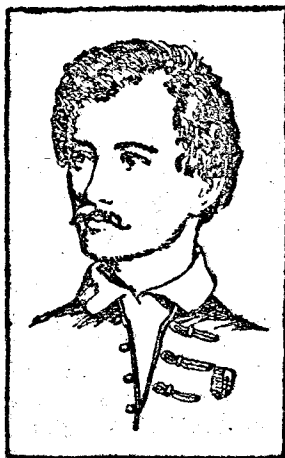
1 dollár	— — — =	168 60 lei
1 font sterling	— =	818 75 „
1 svájci frank	— =	32 75 „
1 francia frank	— =	6 65 „
1 arany márka	— =	40 — „
1 lira	— — — =	8 86 „
1 dinár	— — — =	2 99 „
1 cseh korona	— =	5 01 „
1 osztrák schilling	=	23 65 „
1 magyar pengő	=	29 35 „

MULATTATÓ

PETŐFI

*Segesvári csatatéren
Ott esett el szent hevében.
Egy kezében, mint a villám,
Kardját villogtatta,
A másokban szabadságról
Zengedezett lantja*

*Segesvári csatatéren
Mí sír ott a völgy ölében?
Sírva zokog a Küküllő
Minden kicsi habja.
Sírva zokog a Küküllő,
Petőfit siratja.*

*Segesvári csatatéren
Rózsabokor halmon, réten.
Ha arra jársz magyar ember,
Szakíts egyet róla:
Hős Petőfi vércseppjétől
Piros ott a rózsza.*

*Segesvári csatatéren,
Vándor, állj meg csöndes éjén!
Fülemile, ha megszólal,
Kalapodat vedd le:
Siratja a szabadságot
A nagy költő lelke.*

Pósa Lajos.

A segesvári völgy.

82 évvel ezelőtt esett el Petőfi a segesvári csatatéren. Ennek emlékére közöljük a fehéregyházi csata leírását.

Segesvár egyik gyönyörű pontja Erdélynek a Küküllő völgyében. Ipar és munka virágzik itt mindenütt úgy, hogy lakosainak szorgalma és kitaratása a szép Erdély egyik legszebb vidékévé varázsolta.

Minden magyarnak kétszeresen szent ez a hely. Nemesak mint hazai föld drága nekünk, hanem ott van a legnagyobb magyar költő sírja is. E völgyben alussza örök álmát Petőfi Sándor.

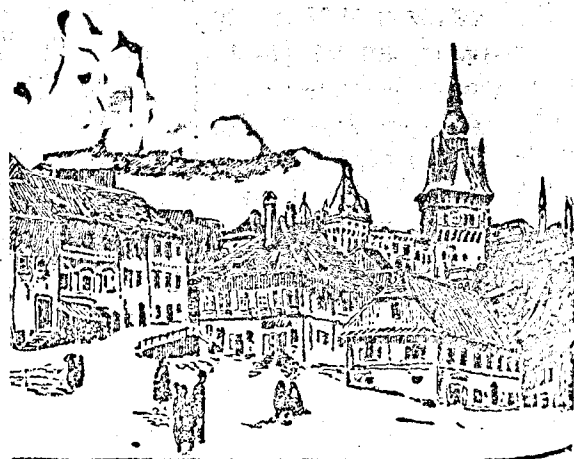
Július 31-ike volt 1849-ben; rekkenő nyári nap. A magyar és muszka sereg szemben állt egymással. A magyar sereg vezére az öreg

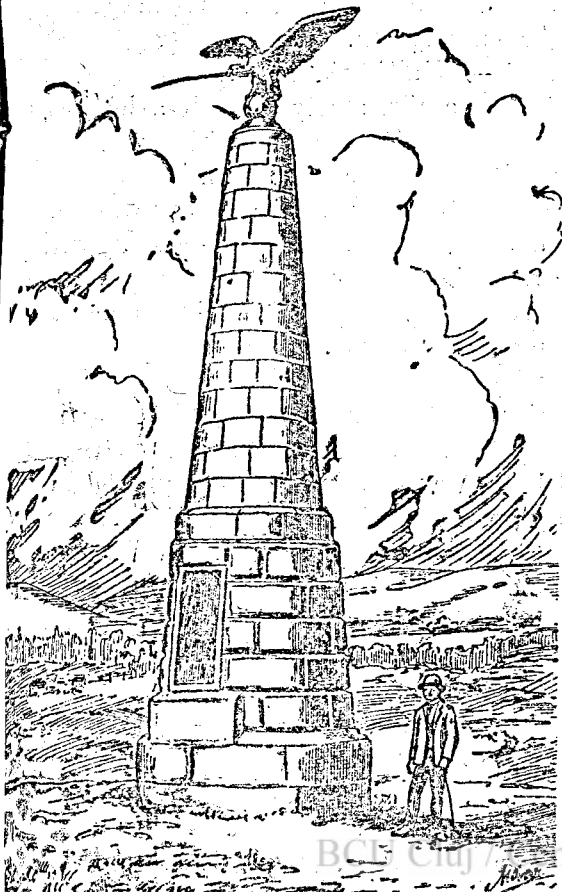
A. FEHÉREGYHÁZI. SÍR

Bem tábornok volt. A felállított ágyuk között gyorsasággal szórták a tüzet; de az előrenyomuló ellenséget nem bírták feltartóztatni. Az ágyuk közt akkor egy férfi jelent meg fehér zubbonyban, melyre inggaléra ki volt hajlva, fehér kalappal, kezében kétesövű vadászfegyvert tartva. A vezér feléje közeledett, s izgatottan rákiáltott; mert féltette az életét a nagy embernek: „Petőfi, térjen vissza; önnek itt semmi dolga!” Petőfi szó nélkül megfordult, s lassan ballagott le a hegyoldalon az országút felé.

Kevéssel ezután a réten nagy zavar és tallongás támadt. Az ágyuk elnémultak, a sorok ingadoztak, majd felbomlottak és a hegyok

SEGESVÁRI. PIACO. RÉSZLET

A FEHÉREGYHÁZI HONVÉDSÍROK EMLÉKOSZLOPA.

Alra futottak. A kozákok a Küküllő berkei mögött megkerülték a kis magyar sereget, s aztán oldalt és hátulról rohantak rá.

A magyar tábornok Bemmel együtt be volt kerítve; mindenki nyilást keresett, hogy menekülhessen.

E pillanatban a balszárny vezére 30 lépésszire a tábornoktól újra Petőfit pillantja meg. „Sándor, jér ide!” — kiált feléje, nyergébe akarván őt emelni. De a következő percben zászlósok rohantak köztük el.

A tábornok nagy része megmenekült; de Petőfit e percben tul senki sem látta többé.

Itt, e tágas völgyben van az ő ismeretlen sírja. Egy óriási ravatal, melyet zöld erdők megéleznek. Vánkosa puha gyp s gyöngéd virágok. Szemfedője az ég ragyogó napfényével csillagpompájával. A székely megemlékezik a nagy költőről, és hősről valahányszor e helyre lép, s egy marok földet dob a dombra, hogy Petőfit pihenni véli. Emlékezzék meg tehát minden magyar arról, ki szívesen ontotta a nemzet szabadságáért, hiszen fohásza az volt, hogy:

„Ott essem el én a haro mezején...”

Páduai Szent Antal legendáiból.

A világ most páduai Szent Antal születésének 700 éves emlékűnnepét tartja. Egy csodálatos életű szentét, akinek a lelke csupa jószág volt, csupa szeretet és megbocsátás. Akinek lélekbeható szavai az embernél alacsonyabb fokú lényeknél is az értelem szikráját tudták felgyújtani. Nagy tekintélyét mutatja az a sok csodatétel, amelyeket róla följegyeztek.

A halak legendája.

Az olasz ég minden pompájával borul a tavasz ruhájába öltözött földre.

A tenger, mint óriási víztükör nyulik be a végtelenségbe s ölelkezik össze a szemhatárral.

A tenger, a levegő, a föld, mozdulatlan-ságba bűvölt. Szellő se lebben, mintha élőlények nem is volnának e tájon!

Csak a tenger tükre alatt, valahol mélyen, nagyon mélyen zajlik az élet. Halak, meduzák, polipok ezer és milliom lény üzi, kergeti egymást ebben a némaságra kárhoztatott világban. Egy-egy percre felbukannak az ezüstös pikkelyruhájú halak, hogy a következőben visszasuhanjanak a tengermély titokzatos világába.

Ahítatos csend és fenséges nyugalom honol földön, föld felett.

De im egyszerre szitkozódás, durva hangok hasitanak bele a levegőbe:

— Hogy az Isten vegye el a szemed világát, te vaksi, nem látsz? Rögtön elszakítod azt a hálót!

Védekezően próbál valaki szembeszállni a durva hang gazdájával, de az még csak inkább dühbe jön, szitkozódik, hogy így az Isten, meg úgy az Isten.

Halászok készítik a hálót a parton. Ma nagy fogásra számítanak. Beppő, a legvénebb közöttük, a legistentelenebb. Ő az, aki az imént is szitkozódott. S ezek a durva szavak átragadnak a többiekre is.

A tenger szinte megreszket ezeknek az istenkáromló szavaknak a hallatára, apró ráncokba, hullámfodrokba ráncolja sima képét.

A parton magányos férfi jön lassan, magába mélyedve, Antal: a szentéletű férfiú. Talán észre sem venné körülötte a tavaszi pom-

pában virágzó fákat, ha a feje fölött nem repülne el két csicsergő madárka.

Nem messze tőle a halászok, akik hálóikat teregetik. Durva szitkaikat idáig hozza a szellő.

S a magányos férfiú arcán fájdalmas vonás rándul meg. Oh, az életét is odadná, ha ezt a szennyáradatot, ezt az istenkáromló beszédet nem kellene hallania. Elszántan, hátrazott léptekkel tart a halászok felé. S beszél nekik az Istenről, akik bennünk él, akinek a szentséges nevét földi halandó durván ajkára nem veheti. A halászok összeröhögnek, mint akik nem érnek el lélekben a szavak mély értelméig.

— Ha szent vagy, tartsd meg magadnak a szentségedet! — veti oda foghegyre az egyik.

— Nekünk nincs szükségünk az Istenre — ha akarsz — prédikálj a halaknak — így szól durva röhej kíséretében Beppó, az istenkáromló vén halász.

S a magányos férfiú lelkét tövísként járják végig e szavak, fájdalommal néz végig ezen a kicsi istentagadó, hitetlen csapaton.

— Oh Uram, mutasd meg nekik magadat! — fohászkodik!

S mintha tűz szállná meg lelkét, amikor az előbbi csufoló szavakra gondol.

— Hogy prédikáljak a halaknak? Igen! Prédikálni fogok a tengeri mélység lakóinak.

S felbug a szava messzezenegőn és lélekbe marcangolón.

— Halljátok, halak!

S a tűz, amely kigyult a lelkében, bezzeg lobog a máskor oly szelid nézésű szemében. Jaj! ma hang se rezzenjen itt más, mert a tenger, a levegő, a föld, a napsugár az Isten földöntúli, csodálatos lényének a közelségével van tele.

S a tenger mély, a titokzatos, a néma, megmozdul a felbugó szavakra. És millió és millió néma lény bukkan fel a víz színére. Halak polipok és meduzák; egymást tépő halálos ellenségek, most békésen megférnek egymás mellett, mint egy áhítatos nagy gyülekezet hallgatnak, figyelnek a szent férfiú szavaira.

És durva, szitkozódó halásznép megdermedten néz és ámul a csoda láttán. Beppó, az istenkáromló vén halász megfélemlített szívevel csuszik oda a magányos szent férfiú lábához és csókolja a köntöse szegélyét.

— Uram, nyomorult, hitetlen emberféreg voltam, óh vezess engem az Istenhez.

Az Isten, akinek a lénye ott reszket a napsugárban, a madár édes csicsergésében, a szerelem szavában, a tenger hullámlásában, a lélek, a tekintet bátor villanásában, eljött a szent férfiú szavain keresztül, hogy megmutassa magát a nyomorult, hitetlen por-embernek: ime láss és bigyj... L.

Apróságok * Adomák

Gyümölcs után ne igyunk vizet!

Sok embernek rossz szokása, hogy gyümölcsévés után vizet iszik. Amilyen egészséges táplálék a gyümölcs, éppen olyan veszedelmessé válhatik, ha elfogyasztása után vizet iszunk rá. Az amugy is sok vizet tartalmazó gyümölcs a megivott viztől a gyomorban felduzzad. Ennek következtében a gyomor felpuffad, gyomortágulás, sőt életveszedelmes bélpangás keletkezhetik. Alma és körte élvezete után 1½–2 órával ihatunk vizet. Cseresznye és egres elfogyasztása után csak 2–3 óra múlva szabad vizet inni.

Angolok az árvalányhajról.

Egyik angol ujság a cserkészséggel foglalkozó cikkében ezeket írja:

„Minden cserkészvilágkongresszuson könnyen fel lehet ismerni a magyar cserkészeket a kalapjuk mellé tűzött árvalányhajról, erről a gyönyörű, lágy, lengő növényről, amely a magyar síkságon terem. Az árvalányhaj eredete nagyon érdekes. Magyarország fejlett kultúrájú, földművelő állam, amelynek termőföldjén, kedvező időkben — nincs hely az árvalányhaj számára, melyet — bármily szép is — nem tekintenek hasznos növénynek. De a magyar

történelem gazdag gyászos fordulatokban s az olyan nehéz időkben, amidőn a földet parlagon hagyják, az árvalányhaj kezd diszleni. Ezért mondják, hogy árvalányhaj talaja a magyar szenvedés s a magyar cserkészek azért viselik, hogy emlékeztessenek vele a hazájukat ért szomorú időkre.“

Milyen a friss tojás — a kereskedésben?

Egy falusi asszony friss tojást kínál megvételre egyik városi üzletben.

— Friss tojással még hat hónapra el vagyunk látva, ne veszünk! — utasítja el a kereskedő az asszonyt.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik termény ügyből kifizetésre szorultak, ezen sorvatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy lakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felhívjuk olvasóinkat, hogy a beküldött tanácslevegővel mellékeljenek 20 lej. könnyebbség okáért bélyeglen, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ leveleiben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis az a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

F. J. Az érvényben lévő 361—396, 2398—1928. és a hivatalos lap 44—1926. és 236—1928. számában közölt Belügyminiszteri szabályrendeletek alapján Fogaras, Arad és Lugos városokban működnek jegzői tanfolyamok.

Hogy valaki a jegzői tanfolyamra felvétessék, illetve, hogy a felvételi vizsgát letehesse, a tanfolyam igazgatóságához szabályszerű kérelmet kell benyújtania a következő okmányokkal felszerelve: 1. állampolgársági bizonyítvány. 2. Születési anyakönyvi kivonat, melyel igazolja, hogy 18-ik életévét betöltötte és 40-ik évét nem haladta meg. 3. Igazolvány arról, hogy sorozási (népfelkelői) kötelezettségének eleget tett. 4. A lakóhelyén lévő előljáróság bizonyítványa, mely szerint folyamodó polgári és politikai jogait gyakorolja, jó magaviseletű és a társadalomban jó birneve van. 5. Valamely állami gimnázium vagy ezzel egyenlő rangu tanintézet (gyermek tanítóképezde) s) elvégzését igazoló bizonyítvány. 6. Orvosi bizonyítvány a folyamodó egészségi állapotáról.

A felvételi vizsga a következő tárgyakból áll: 1. Román nyelv és irodalom. 2. Nemzeti történelem. 3. Az ország általános földrajzi helyzete. 4. Közigazgatási és gazdaságpolitikai elmélet.

Ezen tárgyak anyagát a gimnázium felső osztályának anyaga képezi.

A felvételi vizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Szóbelire csak az állhat, aki az írásbelit sikerrel tette le.

Felvételi vizsgára szeptember 1-ig kell a kérvényt benyújtani. A vizsga szeptember 1—10 között történik.

A vizsgára becsajátottak erről idejében értesítettek.

A tanfolyam szeptember 15-én kezdődik.

A tanfolyamra becsajátottak közül a vizsgán legjobbaknak minősített jelöltek a tanfolyam egész tartamára havi 1500 Lej segélyben részesülnek. A jelöltek semmi néven nevezendő tan- vagy más díjat nem fizetnek.

A tanfolyam elméleti oktatása 10 hónapig tart. Szeptember 15-től július 15-ig.

Július 15-től szeptember 1-ig a hallgatók valamely jegyzői irodában gyakorlatot kötelesek folytatni és ennek végeztével egy gyakorlati munkálatot készíteni és ezt a köpesítő vizsgán felmutatni.

J. M. A szerződést a tényleges akarat szerint kell elbírálni, nem pedig a tartalma szerint, a jelen esetben. Tehát Ön nem hivatkozhatik arra, hogy adásvétel volt, amikor a földekért nem fizetett semmit. Azonban ez a körülmény még nem zárja ki azt, hogy perben ne érvényesíthesse azon földekre való igényét, amelyek tévedésből kimaradtak a szerződésből, de Ön a többivel együtt birtokba vette egyszerre. Az ügy bonyolult, tehát csak akkor érdemes perelni, ha tényleg nagyobb értékűről van szó.

Gy. J. A helyes az, hogyha tényleg kieserélik a földeket, a telekkönyvi állapotnak megfelelően, mivel ebben esetben a hitelkényvek az árverés által a telekkönyvi állapot szerint fognak eljárni. Második kérdésére, hogy a sertéshusból konzerveket házilag gyárthat-e, a következőket válaszoljuk. Az Ön elképzelése, hogy a télen levágott disznóknak a húsát olyan módon konzerválja, amint azt a gyári konzerveknél csinálják, kivihetetlen. Ahoz a húsak különleges gyárikezelésen kell átmennie s főképpen könnyes a hús tartására szolgáló bádogdobozok cinnel való bevonása, megtöltése, forrasztása és fertőtlenítése. Egyáltalában nem ajánlhatjuk hogy, ezen módszer szerint házilag huskonzervek készítésé-

hez fogjon. Van azonban a házi-konzerv készítésének két olyan módja, amit disznóölés alkalmával házilag is lehet gyakorolni. A kereskedésben kaphatók az úgynevezett patent üvegek Rex vagy Vex elnevezés alatt. Ezek az üvegek gumikarikás üvegfedővel vannak ellátva. Ezekbe az üvegekbe bármilyen elkészített étel kellő felfőzés után évekig eltartható. Németországban ilyen módon csirkepaprikást, székelygulyást, finom husokat, libamájat gombát és más éltelt szokat elkészít. Figyelmeztetjük azonban, hogy az eljárás nagy szakértelmet és gondosságot igényel, mert ha az üvegbe levegő jut és az étel csak kissé is megromlik, könnyen haláltokozó megbetegedésekre vezethet.

Disznóölés alkalmával a következő módon szoktak friss húst, kolbászt és pöréot eltenni. A jól kisütött kolbászt, húst és pöréot zsíros bődönbe helyezik és forró zsírral leöntik. Ilyen módon hónapokig eláll az eltett étel.

Leghelyesebb azonban disznóölés alkalmával megfelelő módon pácolt és füstölt ételeket készíteni. Lehet bosszuhúst, kolbászt, szalámit, császárhúst, oldalast, orját és füstölt disznófejet készíteni. Erre minden jobb gazdaságszony tud megfelelő eljárásokat.

Özv. K. E.-né Birkós. A küldött növény a gyöngyajak (Leonurus cardiaca) fajához tartozik ugyan, de nem a rendes alak, hanem egyik változata. Nagyon lekötelezne bennünket, ha ebből a növényből egy „Mostră fără valoare” (minta érték nélkül) jelzéssel nyílt kis csomagban egy egész növényt küldene nekünk, hogy ezt az új alakot tudományos vizsgálat tárgyává tehessek. A küldött minta különösen leveleinek alakja által tér el a nálunk előforduló alaktól. Egyébként megjegyzem, hogy nálunk Erdélyben a gyöngyajak kétféle alakban fordul elő, mert van egészen kopasz növény és van dúsán szőrös alak. Lehetséges, hogy még harmadik változat is akad. Ezért kérjük t. előfizetőinket, hogy a nálunk előforduló gyöngyajakból egy-egy próbát mint érték nélküli, kis mintát hozzánk beküldjenek.

Kérleml Kérjük t. előfizetőinket, hogy ha módjukban áll, a vidékükön termő *gyöngyajakból* egy kis mintát levélborítékban hozzánk beküldeni sziveskedjenek, mert Erdélyben a gyöngyajak többféle változatban terem és a tudomány még nem is ismeri ezeket a különböző változatokat.

K. I. Valkány. Baromfi állományában a coccidiasis nevű betegség pusztít. Okozója egy élősködő. Védekezőszer ellene az ánizsolaj. Naponta 5-6 cseppet kell egy baromfinak beadni. A gyógyszer közvetlenül a garatba csepegtendő.

Szerkesztői üzenetek

A hátralékos előfizetőink felszólítását tovább folytatjuk s azokhoz, akik még eddig nem kapták kézhez a kitöltött postautalványt, rövid időn belül eljuttatjuk. Ismételten felszólítjuk tehát a hátralékosokat, hogy a feltüntetett előfizetési díjat az utalvány felhasználásával igyekezzenek mielőbb beküldeni, mert csak az előfizetésükkel rendben levőknek küldhetjük tovább lapunkat.

N. G. Mezöbodon, K. J. Kézdivásárhely, G. Gy. Lapusnyák, S. J. Hátszeg, B. U. Kozárvár, Sz. L. Pankota, Cs. A. Gogánváralja, K. M. Gyergyószentmiklós, V. F. Mezöbargenye, M. E. Marosludas.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

G. I. Csomakörös. Beküldött tudósításának közlésével esetleg kellemetlen helyzetbe juttatnánk egyeseket, ezért nem közöljük. Mindenesetre dícséretre méltó a gondoskodásnak ez a formája, örülünk, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok között ilyenről is hallunk.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: N. G. Mezöbodon 130 (r. 1930. dec. 31-ig), D. F. Páva 345 (r. 1931. dec. 31-ig), özv. K. J.-né Szilágyosmlyó 150 (r. 1931. ápr. 15-ig), Hítsz. Alsócsernáton 175, S. és B. cég Kovászna 175,

B. E. Szentiványlaborfalva 119, G. L. Barót 175, Hítsz. Papole 175, U. J. Kisborosnyó 110, J. I. Csernátfalu 170, K. B. Tenke 95, B. Gy. Göresfalva 145, Sz. A. Csikszentmihály 175, P. A. Csiksobotfalva 175, M. D. Fogaras 175, L. I. Tordaszentlászló 175, Sz. F. M.-é Váralmás 175, H. I. Belence 170, B. Z. Gátalja 170, K. J. Küküllőke-ményfalva 170, M. D. Boz 170. L. M. Fehéregyháza 75, B. J. Nagybacon 240 (a kért könyv elküldve), L. J. Adámos 175, Gy. L. Gyimesbükk 1035, Sz. J. Brassó 170, J. A. Várasfenes 340, A. K. Barót 175, H. P. Lukafalva 175, Sz. G. Borbánd 175, S. K. Szentegyházsfalu 95, J. R. Gelence 175, B. I. Lupény 145, L. A. Kalotaszentkirály 175, B. Gy. Csikszenttamás 100, Hítsz. Bonyha 345, M. B. Torja 175, K. I. Adámos 175, M. J. Arapatak 175, Sz. D. Gyergyószentmiklós 175, Gy. J. Otelek 210, G. Zs. Székelydála 170, M. J. Világos 80, B. M. Medesér 170, D. J. Krizba 175 Lej.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Látható írású írógép 4500 lej. Aquarium, aranyhalat, kanarit szállít. *Femina, Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei (Kossuth L. u.) 22.*

Kántort keres a *Cruidarolt-királydaróc* (jud. Sätmar, Szatmármegye) református egyház. Pályázhatnak állás nélküli, vagy nyugdíjazott tanítók, sőt nem okleveles, de valamelyes középiskolai tanultsággal rendelkező jó énekes, református vallású férfiak is, *folyo évi aug. 16-ig.* Érdeklődőknek levélben is felvilágosítást ad az ottani református pap.

Megvételre keresek 80-150 hold prima földet — vasut mellett — épületekkel. Ajánlatokat *Türkösy* névre kérek *Cluj-Kolozsvár, Calea Motilor-Monostori-ut 68, szám* alá.

RÁDIÓSOK FIGYELMÉBE!

Felhívjuk a nb. előfizetőink figyelmét arra, hogy kiadóvállalatunknál, a Minerva R. T.-nak rádióosztályánál a legjobb minőségű külföldi rádiókészülékek kedvező és jutányos részletfizetési feltételek mellett szerezhető be. Érdeklődőket az osztály megbízottai a készülékek bemutatására vételkötelezettség nélkül keresik fel. Nagy előnyt jelent a vevő részére, hogy a készülékek helyszínen kipróbálva, az ottani viszonyoknak megfelelően felszerelve és annak kezelésére kitanítva kaphatja kézhez. Érdeklődők forduljanak a Minerva R. T. Rádióosztályához, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Eladó kettő (2) drb. egy és fél éves telivér szimmenthali tenyészbika. 1. Sáska: sárgatarka, apja Svájból importált telivér, anyja évi tejeleése 5270 liter. Ara 20 ezer lei. 2. Bandi: zsemlyesárga, apja belföldi telivér, anyja évi tejeleése 4465 liter. Ara 18 ezer lei. Mindkettő szakemberek által elismert legelsőrendű tenyészállat. Csalá Ferenc gazdasága Martinus-Homoródszentmárton, jud. Odorheiu.

Keresek egy jóra való fiut kovács tanulónak. Ha már előzőleg volt mesternél, de az elhalt, vagy a műhelye megszűnt, a hátralévő időt nálam eltöltheti. Munkakönyv megkapása végett azonnal beléphet a tanuló. *Csiki Mihály kovácsmester. Corund-Korond, jud. Odorheiu.*

A szerkesztésért felel: GYALLAY DOMOKOS

Egyetlen a maga nemében!!
**CZELNAI: CUKRÁSZAT
ÉS HIDEG BÜFFÉ**

140 Lej beküldésére
portómentesen
szállítjuk

Utánvétellel 20 lejjel több.

Az egyellen jó büffé és
cukrászknöyv.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand
(v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau-Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Ulcara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkéek:

60,000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden
ággal. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Gazdák Takarékpénztára Rt.

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriai 33. Ref. Theol.
Telefon 119 sz.

Takarék betéteket a leg-
előnyösebben kamatoztat.
Vállalkölcsönöket folyósít.

„Transylvania” Bank Rt

Cluj-Kolozsvár.

Fióktintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csíkszereda,
Csíkszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,

Elfogad betéteket, leszámítol
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

12 osztályú készpénz sorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget, siessen venni mentősorsjegyet

Harmadik osztály huzása 1931. augusztus 9. Harmadik osztály huzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank” garántálja.

Főnyeremény: 1.000.000 lej. — Nyeremények összege: 4.000.000 lej.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lej.

Vidéki rendeléseknél 19 lej portó költségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk utján is!

Központi Sorsjegyiroda Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Week-endezők, turisták, cserkészek
nagy hasznát látják

Tulogdy:

Turisták és cserkészek

című könyvének.

Főbb cikkek:

A turistaság fogalma és feladata.
A cserkészélet története és célja. Fel-
szerelés. Első segélynyújtás. Élelmi-
szer, süítés, főzés. A turistáskodás
szabályai. Menetelés. A táborozás.
Kerékpáros turistaság. A motorkerék-
pár. Az automobil. A vízi turistaság.
A sziklamászás. A téli turistaság és
sielés. A téli turistaság. A sielés.
A szán. Turaleírások Turistakelau-
zok szerkesztése. Turistaalkotások-
Turistalegyesületek élete. — Turista
muzeumok. A turistaság és az iskola.
A turistaság és az idegen forgalom.
Turistaság és honismeret. Turista
tízparancsokat. Irodalom: Kapható a

MINERVA

könyvkereskedésben
Cluj, Reg. Maria (Deák F.-u.) 1. sz.
A pénz előzetes beküldésére portó-
mentesen küldjük.

Idejében szerezzük bell

BREZNAY:

A tűzoltás és tűz ellen váltó védekezés

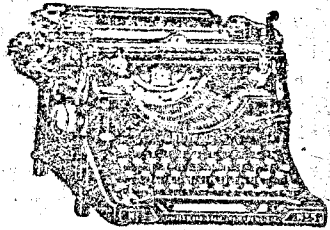
c. könyvét 20 lej beküldése
ellenében azonnal portómen-
tesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria
(Deák Ferenc-utca) 1 sz.

Írógépek

Smith Premier Nr. 60. Reming-
ton, Underwood és Corona író-
gépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német
írógép és sokszorosító kellekek-
ből. Speciális javítóműhely az
összes rendszerű gépek részére.
Használt írógépekből nagy raktár.

KÖRMENDY MIHALY

Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51.

Az Új szövetségi szentírás

teljes képes kiadása
25- lejért kapható

könyvosztályunkban

Cluj-Kolozsvár, Str. Regina M.
(Deák Ferenc-utca) 1.

A pénz előzetes beküldése
mellett portómentesen
szállítjuk.

Utánvételezésnél a portó 16 lej

Ha valahonnan

árut rendel, kérjük a lapunkban

olvasott hirdetésre hivatkozni!

Rendelje meg a

Pásztorújság

Irodalmi folyóirat.

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj—Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!**Petőfi Sándor összes költeményei**az Erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei,
diszkrétésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utjánHa sikert akar elérni, úgy hirdessen
a**„Magyar Nép”-ben!**Még rossz bor-árak mellett is
kifizeti magát a szőlőtermés —
de csak ha teljes termést ér el.Minden kártevőt pusztít az
Arzola-Sulfarol
adagolása.100 liter vízbe 1 kg. gálic, 1 kg. oltott mész,
1/2 kg. Sulfarol, 1/4 kg. Arzola.

Prospektus ingyen-minden leraktnál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekező-
szereket. — A legközelebbi lerakat címét kérdésre szívesen közli a
„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselő:
Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.**Szabadalmi törvény**megjelent magyar nyelven kecsko-
latban a nemzetközi egyezményvel
és sok hasznos tudnivalókkal.
Ára előre fizetve 50 lei, utánvétellel
65 lei.VASS A. szabadalmi ügyvivő
Cluj-Kolozsvár, Str. Drăgălina 122.
(volt Fellegvári-út)
Könyvkereskedésekben is kapható!**Kolozsvári
Takarék-pénztár és
Hitelbank Részv.-Társ.**
Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Főút 7.Betéteket előnyös kamat mellett
fogad el és rendszerint fel-
mondás nélkül fizet vissza. —
Olcsó kölcsönöket nyújt.Fiókjai: Dej, Dicioșanmartin, Alba-
Julia, Târgu-Murăș, Oradea, Timi-
șoara, (Dés, Dicsőszentmárton,
Gyulafehérvár, Marosvásárhely,
Nagyvárad és Temesvár.) *ororo*
Saját tőkéi 145 millió lei.

Affiliált intézetek:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár
Rt. Turda (Torda), Alsófaherm.
Gazdasági Bank és Tak.-pénztár
Rt. Aiud (Nagyenyed), Udvar-
hely megyei Takarékpénztár
Odorheiu-Székelyudvarhely,
Cristur (Székelykeresztúr),
Szászregényvidéki Takarékpénztár
és Hitel Rt. Reghin Szász-
regén, — Népbank Rt.
Huedin, Bánffyuhnyad
és Szamosujvár
Hitelbank Rt. Gherla
— Szamosujvár. —Minden bankügyletet
a legelőnyösebben végz.
Áruraktárai a vasút mellett.